

Utdrag ur Kommunfullmäktiges sammanträdesprotokoll 2021-10-18

§ 97

Samverkans- och finansieringsavtal mellan Upplands Väsby kommun och Region Stockholm och AB Storstockholms lokaltrafik avseende ny bussterminal inom projekt Väsby Entré (KS/2021:363)

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige godkänner samverkans- och finansieringsavtal mellan Upplands Väsby kommun och Region Stockholm och AB Storstockholms lokaltrafik avseende ny bussterminal inom projekt Väsby Entré och dess finansiering.

Reservation

Roland Storm (VB), Andrea Möllerberg (VB), Thomas Fäldt (VB), Ulla Barthelson (VB), Barbro Jansson-Hed (VB), Maria Tuveesson (MP) och Joakim Kroksson (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Särskilt yttrande

Maria Tuveesson (MP) och Joakim Kroksson (MP) lämnar ett särskilt yttrande till protokollet. Yttrandet finns sist i den här paragrafen.

Beskrivning av ärendet

Väsby Entré är ett stadsbyggnads- och infrastrukturprojekt som syftar till att knyta ihop stationsområdet i Upplands Väsby med nya bostäder och verksamheter med direktanslutning till utbyggd kollektivtrafik. Kommunen har initierat och driver stadsbyggnads- och infrastrukturprojektet Väsby Entré, genom detaljplanen Östra Runby med Väsby stationsområde,

---

Kommunfullmäktige

som omfattar en helt ny stadsdel i kollektivtrafikhögt läge med cirka 1500 bostäder och 30 000 kvadratmeter verksamheter.

Projektet har pågått sedan 2011 och befinner sig nu i slutet av planeringsfasen och i början av genomförandet. I projektets inledningsfas, mellan åren 2010–2015, genomfördes ett antal olika dialog- och informationsmöten. Väsbyborna efterfrågade bland annat en attraktiv mötesplats samt ett tryggare och säkrare stationsområde med brolösningar. Kommunstyrelsen beslutade om projektets förutsättningar och antog 2015 ett planprogram och en genomförandestrategi samt gav uppdrag om att ta fram en detaljplan för stationsområdet. Projektet Väsby Entrés ambition har varit att ge stationsområdet en tydlig och särskiljande identitet, som arkitektkontoret Zaha Hadid Architects gestaltat i delar av stationsområdets funktioner.

Området runt Upplands Väsby station pekas ut som strategiskt stadsutvecklingsläge i RUF 2050. Såväl Trafikverket som Regionen genom trafikförvaltningen har planer för utveckling av Upplands Väsby och kommunen har tydligt prioriterat stationsområdet i Vision Väsby Stad 2040 och Översiktsplanen från 2018. En viktig faktor är att befolkningen förväntas öka med nästan 40 % fram till 2050. Förutom de planerade bostäderna och verksamheter inom Väsby Entré så planeras ytterligare cirka 3000 bostäder och verksamheter inom 1 km från stationen i Upplands Väsby, i södra delen av stationsområdet till exempel Södra Messingen, Optimus-området och inom Skanska Maskins område.

Utvecklingen av stationsområdet omfattar bland annat bytespunkt Upplands Väsby med ny bussterminal och servicefunktioner, pendeltågsstation, omstigningsfunktioner, samt provisorier och temporära trafiklösningar under utbyggnaden. För att skapa en attraktiv bytespunkt och för att klara av att hantera resenärflödena för 2050 krävs två anslutningspunkter/entréer till och från stationen samt för att koppla ihop västra sidan (Runby) och östra sidan (centrala Väsby) av stationsområdet. Busstrafikens kapacitetsbehov för år 2050 möjliggörs i den nya bussterminalen med tillhörande hållplatser på östra och västra sidan om spårområdet.

För att säkerställa detaljplanens genomförande med avtal har kommunens projektorganisation förhandlat med Trafikverket och Region Stockholm genom AB Storstockholms lokaltrafik och tagit fram förslag till avtal vad gäller ny bussterminal och dess finansiering. Detta avtal har godkänts i trafikförvaltningens investeringsråd.

Detta samverkans- och finansieringsavtal omfattar en ny bussterminal med körytor, resenärstutor, personalutrymmen och servicefunktioner inom Station Upplands Väsby samt omstigningsfunktioner mellan pendeltåg och bussterminal och temporära trafiklösningar under

---

Kommunfullmäktige

utbyggnaden. Det reglerar även det ekonomiska ansvaret för utförande och drift samt framtida rådighet över anläggningarna.

Avtalet innebär att bussterminalen ska utformas och konstrueras i enlighet med Regionens kravställning och behov av flexibilitet, säkerhet, långsiktighet samt framtida kapacitetsbehov. Kommunen ansvarar för och bekostar planering och genomförande av ny bussterminal som uppskattas till cirka 340 miljoner kronor. Regionen tillför och bekostar verksamhetsanknuten utrustning. Regionen ansvarar och bekostar drift och förvaltning av resenärsytor och personalutrymmen inomhus. För drift och förvaltning av körytor ska samma ansvarsfördelning gälla som för nuvarande terminal det vill säga att kommunen sköter dessa ytor. Kommunen svarar för Regionens samtliga personkostnader till följd av Regionens deltagande i utvecklingen av bytespunkt Upplands Väsby. Personkostnader avser såväl Regionens egen personal som Regionens konsulter. Regionen står för egen tid och eventuella konsultkostnader som krävs för att besvara frågor gällande kommunens detaljplanearbete.

Parterna ska gemensamt utreda och verka för möjliga medfinansieringsformer, exempelvis genom länsplan eller statlig medfinansiering genom ansökan om stadsmiljöavtal.

De utrymmen inom bussterminalen som ska utgöra resenärsytor och personallokaler ska fastighetsbildas och överföras till Regionen för ett symboliskt belopp.

Detta samverkans- och finansieringsavtal ska kompletteras med genomförandeavtal innan beslut om antagande av detaljplanen Östra Runby med Väsby stationsområde antas av kommunen.

En partssammansatt samverkansgrupp med representanter från Trafikverket, Regionen och kommunen har bildats för bytespunkt Upplands Väsby inom projekt Väsby Entré med ansvar att säkerställa att bland annat detta samverkans- och finansieringsavtal följs och genomförs. Samverkansgruppen ska klargöra samverkansformerna vilket även kommer att omfatta anläggningar som berör järnvägsanläggningen det vill säga Trafikverkets ansvar och vid behov utveckla dessa. Samverkansarbetet bedrivs genom en gemensam projektgrupp med tillsatta resurser från varje part och med kommunen som sammankallande.

För att förbereda kommande objekt till nationell plan samt länsplan har trafikförvaltningen, kommunerna och Trafikverket förberett fyra avsiktsförklaringar bland annat en för ombyggnad av pendeltågstationen i Upplands Väsby. Beslut om att ingå dessa avsiktsförklaringar fattades i Regionens Trafiknämnd den 31 augusti i år. I Trafikverkets Åtgärdsvalstudie Utveckling av pendeltågstrafiken i Stockholm (TRV 2017/101544) och trafikförvaltningens kollektivtrafikplan (TN 2014-0777) föreslås en närmare samverkan mellan pendel- och regiontrafiken i kombination

---

Kommunfullmäktige

med utvecklad pendeltågstrafik för att möta förväntat resande. Trafikverkets kostnader för åtgärder för att möjliggöra för regionalt pendeltågsstopp i Upplands Väsby har uppskattats till cirka 220 miljoner kronor och har äskats i den nationella planen för perioden 2022-2033. Regeringen fattar beslut om den nationella planen under nästa år.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsen godkände den 30 november 2015 § 255 genomförandestrategin och gav planuppdrag för projekt Väsby Entré. Utifrån planprogrammet för Väsby Entré innebar beslutet att kommunen investeringar som uppskattades till cirka 850 miljoner kronor och inkomsterna till cirka 565 miljoner kronor vilket gav en nettokostnad på 285 miljoner kronor. Därmed gjordes bedömningen att kommunens nettoutgift kommer att hamna på mellan 300 –400 miljoner kronor.

Under projektets gång har kostnader för bland annat byggandet av södra bron, medfinansiering av kopplingar från nya broarna till befintliga perronger (cirka 100 miljoner kronor) och medfinansiering av bussterminal (cirka 340 miljoner kronor) tillkommit.

Investeringsutgifterna har därmed ökat till cirka 1 500 miljoner kronor. Inkomsterna uppskattas öka till drygt 1 200 miljoner kronor till följd av tillkommande investeringsbidrag i form av stadsmiljöavtal (cirka 350 miljoner kronor), samt exploateringsersättning från andra exploateringsprojekt som bedöms få nytta av bytespunkten (cirka 140 miljoner kronor). I detta belopp ingår markförsäljning motsvarande 750 miljoner kronor. Denna prognos resulterar i en uppskattad investeringskalkyl som motsvarar en nettoutgift motsvarande 285 miljoner kronor. Därmed kan projektets tidigare rambudget och nettoutgift om 300 – 400 miljoner kronor kvarstå.

Barnrättsperspektivet

I de dialoger som har genomförts inom projekt Väsby Entré ingår särskilda aktiviteter riktade till skolungdomar i Väsby. De synpunkter som har lämnats i samband med dialogmöten har varit viktiga i planeringen av Väsby Entré. I projektuppdraget finns uttalat att Väsby Entré ska bli en hållbar stadsdel såväl ekologiskt som socialt och ekonomiskt. Förslaget till detaljplan ger möjlighet att bygga en stadsdel med god tillgänglighet till natur, gröna gårdar och upplevelsestråk. Här prioriteras de gående, cyklande och kollektivtrafikresande före bilen. Avsikten är att skapa en god livsmiljö för människor i alla åldrar.

Kommunfullmäktige

Detaljplanen innebär att två förskolor kan byggas inom området. Förskolorna har fått optimal lokalisering för att ge utrymme för en bra utemiljö också i denna relativt täta stadsmiljö.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner samverkans- och finansieringsavtal mellan Upplands Väsby kommun och Region Stockholm och AB Storstockholms lokaltrafik avseende ny bussterminal inom projekt Väsby Entré och dess finansiering.

Yrkanden

Oskar Weinmar (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Mathias Bohman (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anders Rosén (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ann-Christin Frickner (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Maria Fälth (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Margareta Hamark (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Samuel Stephan (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Roland Storm (VB) yrkar avslag på kommunstyrelsens förslag.

Maria Tuveesson (MP) yrkar avslag på kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Kommunfullmäktige

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot Roland Storms (VB) och Maria Tu vessons (MP) yrkanden om avslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begärs.

Omröstning

De som vill rösta enligt kommunstyrelsens förslag röstar ja. De som vill avslå röstar nej. 41 röstar ja och 7 röstar nej.

Av bifogad upprops- och omröstningslista framgår hur var och en har röstat.

Särskilt yttrande

Maria Tu vesson (MP) och Joakim Kroksson (MP) lämnar följande särskilda yttrande till protokollet:

Miljöpartiet Väsby ser positivt på arbetet för att förverkliga Väsby entré. Det är oerhört viktigt att en ny bussterminal tillkommer både för kommunens medborgare och regionen. Vi ser ett stort behov i och med att vi blir fler Väsbybor.

Vi anser dock att detta samverkans- och finansieringsavtal är bristfälligt i sin utformning. Upplands Väsby kommuns utgångspunkt i arbetet har hela tiden varit att regionen ska bära delar av eller hela investeringen av anläggningen såsom man gör i andra kommuner. Vi anser att regionen ska ta ett större ansvar för att bära kostnaderna vid utveckling av nya terminaler. Varför ska kommunens medborgare stå för hela kostnaden? Avtalets utformning hindrar projektet från att i högre grad nå en regional finansiering. Vi anser det vara en obalans som läggs på kommunens skattebetalare.

I analysen av Samverkans- och finansieringsavtal avseende ny bussterminal inom projekt Väsby Entré som vi mottagit 211015 efter beslut i kommunstyrelsen 211004 och inför beslut i kommunfullmäktige 211018 hänvisas bl.a. till bussterminalen Handenterminalen, Haningeterassen. Det är ett projekt där trafikförvaltningen i allra högsta grad har medverkat i finansieringen och även tagit ökade kostnader på grund av förseningar.

Kommunfullmäktige

Det blir ett beslut av principiell karaktär där Upplands Väsby kommun antar en ordning där regionala projekt ska finansieras av kommunala skatteintäkter. Regionen och trafikförvaltningen har investeringsmedel för detta.

Miljöpartiet konstaterar att design och utformning av bussterminalen i enlighet med Zaha Hadids förslag är en stor del av projektets kostnad. Vi är emot detta förslag och vill därför att alternativ ska presenteras för en rimligare ekonomisk kalkyl och lägre framtida driftskostnader för fastigheterna.

Designen får heller inte vara ett hinder för att resenärerna ska få väderskydd över huvudet vid på- och avstigning. Det bör vara ett krav och inte bara en möjlighet såsom nu avtalats. Påstigningen ska ske utomhus enligt detta avtal.

Detta avtal föregår vidare den uppdatering av tidigare fattade beslut och nya kompletterande inriktningsbeslut avseende stadsbyggnads- och infrastrukturprojektet Väsby Entré. Detta väntas fattas på kommande kommunstyrelse 211101. Vi anser detta vara en märklig ordning.

Beslutet skickas till:

Kommunledningskontoret

Projektchefen för Väsby Entré

Beslutsunderlag

1. Beslut om uppdrag för projektet Väsby Entré kommunstyrelsen 2011-05-02 § 85 (KS/2009:21)
2. Beslut om att utöka projektområdet till att omfatta område även öster om järnvägen kommunstyrelsen 2012-04-02 § 48 (KS/2011:239)
3. Beslut om arbetsupplägg för projekt Väsby Entré miljö- och planutskottet 2013-02-27 § 13 (KS/2011:239)

Kommunfullmäktige

4. Beslut om riktlinjer för upprättande av planprogram miljö- och planutskottet 2013-03-20 § 24 (MPU/2011:239)
5. Beslut om programsamråd kommunstyrelsen 2014-01-27 § 3 (KS/2011:239)
6. Beslut om arbetsupplägg för projekt Väsby Entré och projektbudget, kommunstyrelsen 2014-03-31 § 51 (KS/2011:239)
7. Beslut om fortsatt arbete med projekt Väsby Entré miljö- och planutskottet 2014-10-15 § 77 (KS/2011:239)
8. Beslut om fortsatt arbete med projekt Väsby Entré kommunstyrelsen 2015-03-02 § 52 (KS/2011:239)
9. Beslut om planuppdrag och genomförandestrategi för projektet Väsby Entré, kommunstyrelsen, 2015-11-30 § 255 (KS/2015:434)